

DANSKE ÆLDRERÅD indbyder i efteråret 2014 medlemmer af ældre-/seniorråd til fem temadage med titlen:

Knæk koden – om den kommunale økonomi

- **Det kommunale budget og regnskab**
- **Ældre-/seniorrådets indflydelse på budgettet**
- **Ældre-/seniorrådets eget budget og økonomi**

Når det kommunale budget lægges, er det særlig vigtigt, at ældre-/seniorrådet bidrager konstruktivt – ikke mindst de kommende år, hvor økonomien stadig er stram og ældrebefolkningen vokser. Ældrerådet har viden om og indsigt i, hvordan kommunens politik og økonomi påvirker vilkårene for kommunens ældre. Det er denne specialviden ældrerådet stiller til rådighed, for at give kommunalbestyrelsen det bedste beslutningsgrundlag for budgettet.

Dagens program er tilrettelagt, så der indledes med et oplæg om de overordnede rammer og vilkår for kommuners budgetlægning. Ældre-/seniorrådets mulighed for at få indflydelse i budgetprocessen bliver næste programdel. Ældre-/seniorrådets egen budgetlægning og økonomiske udfordringer behandles, inden deltagerne i mindre grupper drøfter, hvordan dagens oplysninger kan bruges fremadrettet.

Budgetlægning og budgetbehandling varierer fra kommune til kommune. Derfor bliver ikke alle variationer og modeller belyst i oplæggene.

Efter oplæggene bliver der lejlighed til at stille opklarende spørgsmål.

Målgruppe: Medlemmer af ældre-/seniorråd samt rådernes sekretærer.

Spørgsmål, der behandles, er f.eks.:

- Hvilke muligheder har ældrerådet for at påvirke budgettet gennem hørings svar?
- Hvilke budgetområder er særlig vigtige, og hvilken betydning har budgetbemærkningerne?
- Hvordan får ældrerådet svar på spørgsmål til forståelsen af budgettet?
- Hvordan er sammenhængen mellem ældrerådets budget og antallet af opgaver?
- Hvordan har trængte ældreråd løst egne økonomiske problemer?

Mål:

Målet med temadagen er, at medlemmer af ældre-/seniorråd oplever sig bedre klædt på til de kommende års kommunale budgetbehandling og vurdering af rådets egen økonomi

Tidspunkter:

Temadagene finder sted d. 22. september i Aabybro, d. 24. september i Skanderborg, d. 25. september i Fredericia, d. 7. oktober i Ringsted, og d. 8. oktober i Allerød.

Seneste tilmelding: Søndag d. **7. september til temadage i Jylland**
Mandag d. **22. september til temadage på Sjælland.**

Ældre-/seniorråd tilmelder sig samlet, men kan fordele sig på flere dage.

Elektronisk tilmelding via hjemmesiden www.danske-aeldreraad.dk

Program:

- 08.45 – 09.10 Morgenkaffe/the med brød
- 09.10 – 09.15 Velkomst og sang
v/ mødeleder og bestyrelsesmedlem i DANSKE ÆLDRE RÅD
- 09.15 – 10.30 **Det kommunale budget og regnskab, de overordnede principper**
- Kommunal økonomi på ældreområdet – årshjulet
- Overordnede lovkrav til budget og regnskab
- Adskillelse mellem drift og løn samt mellem forvaltningsgrene
- Hvad er forskellen mellem bloktilskud, puljeansøgninger og øremærkede tilskud?
- Hvor opstår der ofte dilemmaer og problemer?
- Hvilke råd kan gives til ældre-/seniorråd for at (s)øge indflydelse på budgettet?
V/ økonomichef fra en nærliggende kommune
- 10.30 – 10.45 Pause
- 10.45 – 12.00 **Hvordan sætter ældrerådet en dagsorden, der giver indflydelse på det kommunale budget?**
- Hvad er ældre-/seniorrådets opgave i forbindelse med budgetbehandlingen?
- Hvilke problemstillinger ser ældre-/seniorråd?
- Hvilke redskaber kan ældre-/seniorrådet bruge?
- Hvordan tilrettelægges dialogen før, under og efter budgetbehandlingen?
- Hvordan tilrettelægger ældre-/seniorrådet sin behandling af budgettet?
- Hvad er et godt høringssvar til budgettet?
- Hvordan kan ældre-/seniorrådet bruge evalueringen af budgetbehandlingen?
V/ Dorthe Neergaard, ældrepolitisk konsulent i DANSKE ÆLDRE RÅD
- 12.00 – 13.00 Frokost med 1 øl eller vand
- 13.00 - 13.45 **Ældre-/seniorrådets egen økonomi og budgetlægning**
- Lovgrundlaget for ældre-/seniorrådets økonomi og diæter
- Hvilken betydning har vedtægten?
- Hvilke udgifter skal med i budgettet (kurser, kontingenter, valg, diæter, hjemmeside)?
- Findes der et standardbudget for ældre-/seniorråd?
- Hvordan kan ældre-/seniorrådet forbedre sin økonomiske ramme?
- Er der opgaver ældre-/seniorrådet ikke kan løse på grund af økonomien?
- Hvem udarbejder ældre-/seniorrådets budget og hvornår?
V/ Dorthe Neergaard, ældrepolitisk konsulent i DANSKE ÆLDRE RÅD
- 13.45 – 15.00 **Udviklingsseminar: Hvordan kan rådet udvikle sin egen praksis?**
I mindre grupper fremlægger, drøfter og udveksler nabo- og genboælderåd:
- Ældre-/seniorrådets høringssvar på budget 2014 (medbringes).
- Ældre-/seniorrådets eget budget 2014 (medbringes) med henblik på nye muligheder for 2015-budgettet.
- Kaffen drikkes under udviklingsseminaret og serveres ca. kl. 14.
- 15.00 – 15.30 **Afrapportering fra udviklingsseminarer, samt kort orientering fra DANSKE ÆLDRE RÅD**
v/ mødeleder og bestyrelsesmedlem i DANSKE ÆLDRE RÅD

Om oplægsholderne:

Dorthe Neergaard er gennemgående underviser på temadagene. Dorthe Neergaard er cand.jur., og ansat som ældrepolitisk konsulent i DANSKE ÆLDRERÅDs sekretariat.

Peter Jensen er oplægsholder i Aabybro, har kommunal erfaring gennem 22 år, og har været økonomichef i Rebild Kommune siden 2007.

Thomas Foged er oplægsholder i Fredericia og Skanderborg, og har været ansat i Middelfart Kommune i godt 10 år. Siden 2007 som økonomichef, og har også fået ansvaret for indkøb, løn og opkrævning.

Lars Mørk er oplægsholder i Allerød, og er økonomichef i Hillerød Kommune.

Ole Glahn er oplægsholder i Ringsted. Han har en baggrund som borgmester og amtsrådsmedlem foruden en uddannelse som cand.scient.pol., samt udstrakt undervisningserfaring og erfaring fra utallige tillidshverv.

Praktiske oplysninger

Pris: Medlemmer af ældre-/seniorråd, samt rådenes sekretær: 775 kr.

Prisen inkluderer morgenkaffe med brød, frokost inkl. 1 øl eller vand, eftermiddagskaffe med brød samt deltagermappe.

Temadagene holdes følgende steder:

22. september	Hotel Søparken, Søparken 1, 9440 Aabybro , tlf. 98 24 45 77
24. september	Hotel Skanderborghus, Dyrehaven 3, 8660 Skanderborg , tlf. 86 52 09 55
25. september	Kryb-i-ly-kro, Kolding Landevej 160, Taulov, 7000 Fredericia , tlf. 75 56 25 55
7. oktober	Scandic Ringsted, Nørretorv 57, 4100 Ringsted , tlf. 57 68 12 55
8. oktober	Nordsjællands ConferenceCenter, Gydevang 39-41, 3450 Allerød , tlf. 48 13 02 40

Tilmeldingsfrist: **7. september til temadage i Jylland, og
22. september til temadage på Sjælland**

Ældre-/seniorråd tilmeldes samlet via hjemmesiden, www.danske-aeldreraad.dk.

Hvis et ældre-/seniorråd sender deltagere til forskellige temadage, tilmeldes disse også samlet til hver enkelt temadag.

Bekræftelse:

Bekræftelse på tilmeldingen sendes løbende til deltagernes oplyste mailadresser.

Betaling:

Faktura sendes efter tilmeldingsfristens udløb.

Afmelding:

Afmelding skal ske skriftligt.

Afmelding er vederlagsfri indtil 14 dage før temadagens start. Ved afmelding senere end 14 dage før temadagen, refunderes 75 % af deltagerprisen. Hvis afmelding sker senere end syv dage, inden temadagen afholdes, betales hele deltagerprisen.

Ældre-/seniorrådet kan dog altid sende en anden deltager end den tilmeldte.

Telefonisk henvendelse kan ske til DANSKE ÆLDRERÅDs sekretariat på tlf.nr. 38 77 01 60.